

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2012/28/EÚ

z 25. októbra 2012

o určitých povolených spôsoboch použitia osirelých diel

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 53 ods. 1 a články 62 a 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Verejne prístupné knižnice, vzdelávacie inštitúcie a múzeá, ako aj archívy, inštitúcie, ktoré sa zaoberajú filmovým alebo zvukovým dedičstvom, a verejnoprávni vysielatelia usadení v členských štátoch sa zúčastňujú na rozsiahlej digitalizácii svojich zbierok alebo archívov s cieľom vybudovať európske digitálne knižnice. Prispievajú k zachovaniu a šíreniu európskeho kultúrneho dedičstva, ktoré je dôležité aj pre vytvorenie európskych digitálnych knižníc, ako je Europeana. Technológie na hromadnú digitalizáciu tlačených materiálov a na vyhľadávanie a indexáciu zvyšujú výskumnú hodnotu knižničných zbierok. Vybudovaním veľkých online knižníc sa sprostredkujú nástroje elektronického vyhľadávania a zisťovania, ktoré sprístupňujú nové zdroje objavovania pre výskumných pracovníkov a členov akademickej obce, ktorí by sa inak museli uspokojiť s tradičnejšími a analógovými metódami vyhľadávania.
- (2) Potreba podporovať voľný pohyb znalostí a inovácie na vnútornom trhu je dôležitým prvkom stratégie Európa 2020, ako sa uvádza v oznámení Komisie s názvom „Európa 2020: Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“, do ktorej je zahrnutá Digitálna agenda pre Európu ako jedna z jej hlavných iniciatív.
- (3) Vytvorenie právneho rámca na uľahčenie digitalizácie a šírenia diel a ďalších predmetov ochrany, ktoré sú chránené autorským právom alebo právami súvisiacimi s autorským právom a pri ktorých sa neurčil nositeľ práv, a ak sa aj určil, nebol nájdený, takzvaných osirelých diel, je kľúčovým opatrením programu s názvom

Digitálna agenda pre Európu, ako sa uvádza v oznámení Komisie Digitálna agenda pre Európu. Táto smernica je zameraná na špecifický problém právneho určenia statusu osirelého diela a jeho dôsledky, pokiaľ ide o oprávnených používateľov a povolené použitie diel alebo zvukových záznamov považovaných za osirelé.

- (4) Touto smernicou nie sú dotknuté osobitné riešenia, ktoré sa vypracúvajú v členských štátoch na riešenie väčších problémov hromadnej digitalizácie, ako napríklad v prípade tzv. komerčne nedostupných diel. Takéto riešenia zohľadňujú špecifika rôznych typov obsahu a jednotlivých užívateľov a sú založené na konsenze príslušných zainteresovaných strán. Tento prístup sa uplatňoval aj v Memorande o porozumení o kľúčových zásadách digitalizácie a sprístupňovania komerčne nedostupných diel, ktoré 20. septembra 2011 podpísali pod záštitou Komisie zástupcovia európskych knižníc, autorov, vydavateľov a organizácií kolektívnej správy. Touto smernicou nie je dotknuté uvedené memorandum o porozumení, ktoré vyzýva členské štáty a Komisiu na zabezpečenie toho, aby sa na dobrovoľné dohody uzatvorené medzi užívateľmi, nositeľmi práv a organizáciami kolektívnej správy na účely vydania licencie na používanie v ňom uvedených komerčne nedostupných diel vzťahovali výhody požiadavky právnej istoty vo vnútroštátnom a cezhraničnom kontexte.
- (5) Autorské právo je ekonomický základ tvorivého odvetvia, pretože stimuluje inovácie, tvorbu, investície a výrobu. Hromadná digitalizácia a šírenie diel je preto prostriedkom na ochranu európskeho kultúrneho dedičstva. Autorské právo je dôležitý nástroj zabezpečujúci tvorivému odvetviu odmenu za jeho prácu.
- (6) Výhradné práva nositeľov práv týkajúce sa rozmnožovania a sprístupňovania ich diel a iných predmetov ochrany verejnosti, harmonizované podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti ⁽³⁾, sú také práva, ktoré vyžadujú pred digitalizáciou a sprístupňovaním diela verejnosti alebo iného predmetu ochrany predchádzajúci súhlas nositeľov práv.
- (7) V prípade osirelých diel nemožno získať tento predchádzajúci súhlas na rozmnožovanie alebo sprístupňovanie verejnosti.
- (8) Rozdielne prístupy členských štátov k uznávaniu statusu osirelých diel môžu predstavovať prekážky vo fungovaní

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 376, 22.12.2011, s. 66.⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 13. septembra 2012 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 4. októbra 2012.⁽³⁾ Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10.

vnútorného trhu, ako aj v používaní a cezhraničnom prístupe k osirelým dielam. Tieto rozdielne prístupy môžu takisto viesť k obmedzeniu voľného pohybu tovaru a služieb, ktoré zahŕňajú kultúrny obsah. Z toho dôvodu je vhodné zaručiť vzájomné uznávanie takeého statusu, pretože to umožní prístup k osirelým dielam vo všetkých členských štátoch.

- (9) Spoločný prístup k určovaniu statusu osirelého diela a k povoleným spôsobom použitia osirelých diel je nevyhnutný na zaručenie právnej istoty na vnútornom trhu v súvislosti s používaním osirelých diel verejne prístupnými knižnicami, vzdelávacími inštitúciami a múzeami, ako aj archívami, inštitúciami zaoberajúcimi sa filmovým alebo zvukovým dedičstvom a verejnoprávnymi vysielateľmi.
- (10) Medzi kinematografickými alebo audiovizuálnymi záznamami a zvukovými záznamami, ktoré sa nachádzajú v archívoch verejnoprávných vysielateľov a ktoré tieto organizácie vyrobili, sa vyskytujú aj osirelé diela. Vzhľadom na osobitné postavenie rozhlasových a televíznych organizácií ako producentov zvukových záznamov a audiovizuálneho materiálu a vzhľadom na nutnosť prijať opatrenia na obmedzenie výskytu osirelých diel v budúcnosti je vhodné stanoviť lehotu na uplatňovanie tejto smernice na diela a zvukové záznamy v archívoch vysielateľov.
- (11) Za kinematografické a audiovizuálne diela a zvukové záznamy nachádzajúce sa v archívoch verejnoprávných vysielateľov, ktoré boli nimi vyrobené, by sa mali na účely tejto smernice považovať tie kinematografické a audiovizuálne diela a zvukové záznamy, ktoré si tieto organizácie objednali na výhradné použitie nimi samými alebo ďalšími koprodukčnými verejnoprávnymi vysielateľmi. Kinematografické a audiovizuálne diela a zvukové záznamy nachádzajúce sa v archívoch verejnoprávných vysielateľov, ktoré takéto organizácie nevyrobili ani neobjednali, ale na ich používanie dostali súhlas na základe licenčnej zmluvy, by nemali spadať do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
- (12) Z dôvodov zásady vzájomnosti v medzinárodných vzťahoch sa táto smernica uplatňuje len na diela a zvukové záznamy, ktoré boli prvý raz uverejnené na území niektorého členského štátu, alebo ak neboli uverejnené, na tie, ktoré boli prvýkrát odvysielané na území niektorého členského štátu, alebo ak neboli uverejnené ani odvysielané, na tie, ktoré boli so súhlasom nositeľov práv sprístupnené verejnosti beneficentmi podľa tejto smernice. V poslednom prípade by sa táto smernica mala uplatňovať len za predpokladu, že je rozumné predpokladať, že nositelia práv by nenamietali proti používaniu povolenému podľa tejto smernice.
- (13) Skôr než sa dielo alebo zvukový záznam môže považovať za osirelé dielo, malo by sa v dobrej viere uskutočniť dôsledné vyhľadávanie nositeľov práv k tomuto

dielu alebo zvukovému záznamu vrátane nositeľov práv k dielam a iným predmetom ochrany, ktoré sú vložené alebo včlenené do tohto diela alebo zvukového záznamu. Členským štátom by sa malo umožniť, aby ustanovili, že také dôsledné vyhľadávanie môžu vykonávať organizácie uvedené v tejto smernici alebo iné organizácie. Tieto iné organizácie môžu za službu dôsledného vyhľadávania účtovať poplatky.

- (14) V záujme zaistenia vysokej úrovne ochrany autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom v Únii je vhodné v prípade takeého dôsledného vyhľadávania stanoviť harmonizovaný prístup. Dôsledné vyhľadávanie by malo zahŕňať možnosť nahliadnuť do zdrojov, ktoré poskytujú informácie o dielach a iných predmetoch ochrany, ako je v súlade s touto smernicou stanovené členským štátom, v ktorom je nutné dôsledné vyhľadávanie vykonať. Členské štáty by tak mohli využívať pokyny na dôsledné vyhľadávanie dohodnuté v rámci pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre digitálne knižnice zriadenej ako súčasť iniciatívy i2010 na vytvorenie digitálnej knižnice.
- (15) S cieľom predísť duplicitne úsiliu pri vyhľadávaní by sa dôsledné vyhľadávanie malo vykonávať v tom členskom štáte, v ktorom boli dielo či zvukový záznam prvýkrát zverejnené, alebo v prípadoch, že neboli zverejnené, kde boli prvýkrát odvysielané. Dôsledné vyhľadávanie kinematografických alebo audiovizuálnych diel, ktorých producent má sídlo alebo obvyklý pobyt v členskom štáte, by sa malo vykonávať v tomto členskom štáte. V prípade kinematografických alebo audiovizuálnych diel, ktoré boli vytvorené v koprodukcii producentmi usadenými v rôznych členských štátoch, by sa malo dôsledné vyhľadávanie vykonávať v každom z týchto členských štátov. Čo sa týka diel a zvukových záznamov, ktoré neboli uverejnené ani odvysielané, ale ktoré boli so súhlasom nositeľa práv sprístupnené verejnosti beneficentmi podľa tejto smernice, dôsledné vyhľadávanie by sa malo vykonávať v členskom štáte, v ktorom je usadená organizácia, ktorá dielo alebo zvukový záznam sprístupnila verejnosti so súhlasom nositeľa práv. Dôsledné vyhľadávanie nositeľov práv k dielu a iným predmetom ochrany, ktoré sú vložené alebo včlenené do diela alebo zvukového záznamu, by sa malo vykonávať v členskom štáte, v ktorom sa vykonáva dôsledné vyhľadávanie diela alebo zvukového záznamu, ktoré obsahuje vložené alebo včlenené dielo alebo zvukový záznam, alebo iný predmet ochrany. Malo by sa nahliadnuť aj do zdrojov informácií v iných krajinách, ak existujú dôkazy o tom, že v týchto iných krajinách sa nachádzajú relevantné informácie týkajúce sa nositeľov práv. Vykonávaním dôsledného vyhľadávania možno získať rozličné informácie, ako je záznam a výsledok vyhľadávania. Záznam o vyhľadávaní by mal byť zdokumentovaný, aby príslušné organizácie mohli doložiť, že vyhľadávanie bolo dôsledné.
- (16) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby príslušné organizácie viedli záznamy o dôslednom vyhľadávaní a aby sa

výsledky takéhoto vyhľadávania spočívajúce predovšetkým v zistení, že dielo alebo zvukový záznam sa má považovať za osirelé dielo v zmysle tejto smernice, ako aj informácie o zmene statusu a použití osirelých diel zhromažďovali a sprístupnili širokej verejnosti, a to najmä zaznamenaním príslušných informácií v online databáze. Najmä vzhľadom na celoeurópsky rozmer a s cieľom zabrániť duplicitne úsilia je vhodné ustanoviť vytvorenie jedinej online databázy pre Úniu, ktorá bude obsahovať takéto informácie, a transparentným spôsobom ju sprístupniť širokej verejnosti. To umožní, aby tak organizácie vykonávajúce dôkladné vyhľadávanie, ako aj nositelia práv mali k takýmto informáciám ľahký prístup. Databáza by tiež mohla zohrávať významnú úlohu pri predchádzaní a zamedzovaní možnému porušovaniu autorských práv, najmä v prípade zmeny statusu osirelých diel a zvukových záznamov. Podľa nariadenia (EÚ) č. 386/2012⁽¹⁾ sú Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ďalej len „úrad“) zverené určité úlohy a činnosti financované s využitím vlastných rozpočtových prostriedkov, ktorých cieľom je uľahčiť a podporiť činnosti vnútroštátnych orgánov, súkromného sektora a orgánov Únie v boji proti porušovaniu práv duševného vlastníctva vrátane predchádzania ich porušovaniu.

Podľa článku 2 ods. 1 písm. g) tohto nariadenia tieto úlohy zahŕňajú najmä zabezpečenie mechanizmov na podporu zlepšenia online výmeny relevantných informácií medzi príslušnými orgánmi členských štátov a podporu spolupráce s týmito orgánmi a medzi nimi. Je preto vhodné prenechať úradu vytvorenie a správu európskej databázy obsahujúcej informácie týkajúce sa osirelých diel uvedených v tejto smernici.

- (17) K určitému dielu alebo zvukovému záznamu sa môžu viazať práva viacerých nositeľov práv a samotné diela alebo zvukové záznamy môžu zahŕňať iné diela alebo iný predmet ochrany. Touto smernicou by nemali byť dotknuté práva určených a nájdených nositeľov práv. Ak bol určený a nájdený aspoň jeden nositeľ práv, nemalo by sa dielo ani zvukový záznam považovať za osirelé dielo. Beneficiantom podľa tejto smernice by malo byť dovolené použiť dielo alebo zvukový záznam, ktorého nositeľ práv alebo viacero nositeľov práv nebol(-i) určený(-i) alebo nájdený(-i), iba ak získal(-i) povolenie na reprodukciu a sprístupňovanie verejnosti podľa článkov 2 a 3 smernice 2001/29/ES od nositeľov práv, ktorí boli určení a nájdení, vrátane nositeľov práv k dielam a iným predmetom ochrany, ktoré sú vložené alebo včlenené do diel alebo zvukových záznamov. Nositelia práv, ktorí boli určení a nájdení, môžu tento súhlas poskytnúť len vo vzťahu k právam, ktorých sú sami nositeľmi, a to preto, že ide o ich práva alebo práva, ktoré na nich boli prevedené, a nemali by podľa tejto smernice povoliť žiadne použitie v mene nositeľov práv,

ktorí neboli určení a nájdení. Podobne v prípade, keď sa prihlásia pôvodne neurčení alebo nenájdení nositelia práv a nárokujú si práva na dielo alebo zvukový záznam, môžu beneficianti naďalej oprávnené používať dielo alebo zvukový záznam len vtedy, ak títo nositelia práv na to poskytnú súhlas podľa smernice 2001/29/ES vo vzťahu k právam, ktorých sú sami nositeľmi.

- (18) Nositelia práv by mali byť oprávnení ukončiť status osirelého diela v prípade, keď sa prihlásia s nárokom na svoje práva k dielu alebo inému predmetu ochrany. Nositelia práv, ktorí ukončia status osirelého diela pri diele alebo inom predmete ochrany, by mali dostať spravodlivú odmenu za použitie ich diel a iných predmetov ochrany podľa tejto smernice, ktorú stanoví členský štát, v ktorom je usadená organizácia, ktorá osirelé dielo používa. Členské štáty by mali mať možnosť sami určiť okolnosti, na základe ktorých môže byť určená výplata tejto odmeny, ako aj termín jej splatnosti. Na účely určenia možnej výšky spravodlivej odmeny by sa mali náležite zohľadniť okrem iného ciele členských štátov, pokiaľ ide o podporu kultúry, nekomerčná povaha použitia príslušnými organizáciami v snahe dosiahnuť ciele spojené s ich úlohami vo verejnom záujme, ako je podpora vzdelávania a šírenie kultúry a možná ujma spôsobená nositeľom práv.
- (19) Ak sa dielo alebo zvukový záznam v dôsledku nedôsledného vyhľadávania nesprávne považoval za osirelé, zostávajú v právnych predpisoch členských štátov zachované právne prostriedky ochrany proti porušeniu autorského práva ustanovené v súlade s relevantnými predpismi vnútroštátneho práva a práva Únie.
- (20) S cieľom podporovať vzdelávanie a šírenie kultúry by členské štáty mali ustanoviť aj iné výnimky alebo obmedzenia ako tie, ktoré sú stanovené v článku 5 smernice 2001/29/ES. Uvedené výnimky alebo obmedzenia by mali určitým organizáciám, ktoré sú uvedené v článku 5 ods. 2 písm. c) smernice 2001/29/ES, a inštitúciám, ktoré sa zaoberajú filmovým alebo zvukovým dedičstvom a ktoré pôsobia na neziskovom základe, ako aj verejnoprávnym vysielateľom povoliť, aby v zmysle uvedenej smernice reprodukovali a sprístupňovali osirelé diela verejnosti za predpokladu, že týmto použitím plnia svoje úlohy vo verejnom záujme, najmä pokiaľ ide o uchovávanie, reštaurovanie a poskytovanie prístupu k svojim zbierkam na kultúrne a vzdelávacie účely vrátane ich digitálne uchovávaných zbierok. Inštitúcie, ktoré sa zaoberajú filmovým alebo zvukovým dedičstvom, by mali na účely tejto smernice zahŕňať organizácie určené členskými štátmi, aby zhromažďovali, katalogizovali, uchovávali a reštaurovali filmy a iné audiovizuálne diela alebo zvukové záznamy, ktoré tvoria súčasť ich kultúrneho dedičstva. Medzi verejnoprávnymi vysielateľmi by sa na účely tejto smernice mali zaradiť vysielatelia plniaci poslanie verejnoprávnej služby, tak ako im je zverené, vymedzené a organizované každým členským štátom. Výnimkami alebo obmedzeniami stanovenými touto smernicou s cieľom povoliť používanie osirelých

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 386/2012 z 19. apríla 2012 o poverení Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a dizajny) úlohami súvisiacimi s vymožiteľnosťou práv duševného vlastníctva vrátane zhromažďovania zástupcov verejného a súkromného sektora ako Európskeho strediska pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 129, 16.5.2012, s. 1).

diel nie sú dotknuté výnimky a obmedzenia ustanovené v článku 5 smernice 2001/29/ES. Tieto výnimky sa môžu vzťahovať len na niektoré osobitné prípady, ktoré nie sú v rozpore s bežným využívaním diela alebo iného predmetu ochrany a neprimerane nezasahujú do oprávnených záujmov nositeľa práv.

- (21) V záujme podpory digitalizácie by malo byť beneficiantom podľa tejto smernice povolené vytvárať príjmy v súvislosti s používaním osirelých diel podľa tejto smernice na dosiahnutie cieľov spojených s ich úlohami vo verejnom záujme, najmä v súvislosti s uzatváraním dohôd o spolupráci verejného a súkromného sektora.
- (22) Zmluvné ustanovenia môžu zohrávať úlohu v podporovaní digitalizácie európskeho kultúrneho dedičstva, čo sa rozumie tak, že verejne prístupné knižnice, vzdelávacie inštitúcie a múzeá, ako aj archívy, inštitúcie, ktoré sa zaoberajú filmovým alebo zvukovým dedičstvom, a verejnoprávni vysielatelia by mohli na účely realizácie spôsobov použitia, ktoré povoľuje táto smernica, uzatvárať dohody s obchodnými partnermi o digitalizácii a sprístupňovaní osirelých diel verejnosti. Tieto dohody môžu zahŕňať finančné príspevky uvedených partnerov. Takéto dohody by beneficiantom podľa tejto smernice nemali ukladať žiadne obmedzenia, pokiaľ ide o ich používanie osirelých diel, a nemali by komerčným partnerom udeľovať žiadne práva na použitie alebo kontrolu používania osirelých diel.
- (23) Na podporu prístupu občanov Únie k európskemu kultúrnemu dedičstvu je takisto potrebné zaistiť, aby osirelé diela, ktoré sa digitalizovali a sprístupnili verejnosti v jednom členskom štáte, mohli byť sprístupnené verejnosti aj v ostatných členských štátoch. Verejne prístupné knižnice, vzdelávacie inštitúcie a múzeá, ako aj archívy, inštitúcie zaoberajúce sa filmovým alebo zvukovým dedičstvom a verejnoprávni vysielatelia, ktorí využívajú osirelé dielo s cieľom plniť svoje úlohy vo verejnom záujme, by mali mať možnosť sprístupniť toto osirelé dielo verejnosti v ďalších členských štátoch.
- (24) Touto smernicou nie sú dotknuté právne úpravy v členských štátoch, ktoré sa týkajú správy práv, ako sú napríklad rozšírené kolektívne licencie, právne predpoklady zastúpenia alebo prevodu, kolektívna správa práv či podobné systémy alebo ich kombinácie vrátane systémov pre hromadnú digitalizáciu.
- (25) Keďže cieľ tejto smernice, najmä zabezpečenie právnej istoty so zreteľom na používanie osirelých diel, sa nemôže dostatočne dosiahnuť na úrovni členských štátov, a preto sa môže z dôvodu potreby jednotnosti pravidiel upravujúcich používanie osirelých diel lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, ako je ustanovené v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou

proporcionality, ako je uvedené v predmetnom článku, táto smernica neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa týka určitých spôsobov použitia osirelých diel verejne prístupnými knižnicami, vzdelávacími inštitúciami a múzeami, ako aj archívami, inštitúciami zaoberajúcimi sa filmovým alebo zvukovým dedičstvom, verejnoprávni vysielateľmi, ktorí sú usadení v členských štátoch, na dosiahnutie cieľov spojených s ich úlohami vo verejnom záujme.

2. Táto smernica sa vzťahuje na:

- a) diela uverejnené vo forme kníh, odborných časopisov, novín, zábavných časopisov alebo iných písomných materiálov, ktoré sa nachádzajú v zbierkach verejne prístupných knižníc, vzdelávacích inštitúcií alebo múzeí, ako aj v zbierkach archívov alebo inštitúcií zaoberajúcich sa filmovým alebo zvukovým dedičstvom;
- b) kinematografické alebo audiovizuálne diela a zvukové záznamy, ktoré sa nachádzajú v zbierkach verejne prístupných knižníc, vzdelávacích inštitúcií alebo múzeí, ako aj v zbierkach archívov alebo inštitúcií zaoberajúcich sa filmovým alebo zvukovým dedičstvom, a
- c) kinematografické alebo audiovizuálne diela a zvukové záznamy, ktoré vytvorili verejnoprávni vysielatelia do 31. decembra 2002 vrátane a ktoré sa nachádzajú v ich archívoch,

ktoré sú chránené autorským právom alebo právami súvisiacimi s autorským právom a ktoré boli prvýkrát zverejnené, alebo ak neboli zverejnené, prvýkrát odvysielané v členskom štáte.

3. Táto smernica sa vzťahuje aj na diela a zvukové záznamy uvedené v odseku 2, ktoré neboli nikdy uverejnené ani odvysielané, ale ktoré boli so súhlasom nositeľov práv sprístupnené verejnosti organizáciami uvedenými v odseku 1, za predpokladu, že je rozumné predpokladať, že nositelia práv by nenamietali proti spôsobom použitia uvedeným v článku 6. Členské štáty môžu obmedziť uplatňovanie tohto odseku na diela a zvukové záznamy, ktoré boli uložené v týchto organizáciách pred 29. októbrom 2014.

4. Do pôsobnosti tejto smernice spadajú aj diela a iné predmety ochrany vložené alebo včlenené do diela alebo zvukového záznamu podľa odsekov 2 a 3 alebo tvoriace ich neoddeliteľnú súčasť.

5. Táto smernica nemá vplyv na žiadne právne úpravy týkajúce sa správy práv na národnej úrovni.

Článok 2

Osirelé diela

1. Dielo alebo zvukový záznam sa považuje za osirelé dielo, ak žiaden z nositeľov práv k tomuto dielu ani zvukovému záznamu nie je určený, alebo ak bol určený, nemožno ho nájsť ani napriek dôslednému vyhľadávaniu nositeľov práv k dielu alebo zvukovému záznamu, ktoré bolo vykonané a zaznamenané v súlade s článkom 3.

2. Ak existuje viac ako jeden nositeľ práv k dielu alebo zvukovému záznamu a nie všetci boli určení, a ak aj boli určení, neboli nájdení napriek dôslednému vyhľadávaniu, ktoré bolo vykonané a zaznamenané v súlade s článkom 3, môže sa dielo alebo zvukový záznam použiť v súlade s touto smernicou, ak nositelia práv, ktorí boli určení a nájdení, udelili vo vzťahu k právam, ktorých sú sami nositeľmi, súhlas organizáciám uvedeným v článku 1 ods. 1 na reprodukciu a sprístupňovanie verejnosti podľa článkov 2 a 3 smernice 2001/29/ES.

3. Odsekom 2 nie sú dotknuté práva nositeľov práv k dielu alebo zvukovému záznamu, ktorí boli určení a nájdení.

4. Článok 5 sa použije primerane na nositeľov práv, ktorí neboli určení a nájdení, pokiaľ ide o diela uvedené v odseku 2.

5. Touto smernicou nie sú dotknuté vnútroštátne ustanovenia o anonymných alebo pseudonymných dielach.

Článok 3

Dôsledné vyhľadávanie

1. Na účely stanovenia, či dielo alebo zvukový záznam je osirelým dielom, organizácie uvedené v článku 1 ods. 1 zabezpečia, aby sa v súvislosti s každým jednotlivým dielom alebo iným predmetom ochrany vykonalo v dobrej viere dôsledné vyhľadávanie prostredníctvom preskúmania zdrojov príslušných pre kategóriu uvedených diel a iného predmetu ochrany. Dôsledné vyhľadávanie sa vykonáva pred použitím diela alebo zvukového záznamu.

2. Zdroje, ktoré sú príslušné pre každú kategóriu uvedených diel alebo zvukového záznamu, určí každý členský štát po porade s nositeľmi práv a používateľmi a zahrnú sa do nich aspoň relevantné zdroje uvedené v prílohe.

3. Dôsledné vyhľadávanie sa vykonáva na území členského štátu, v ktorom bolo dielo prvýkrát uverejnené, alebo v prípade, že nebolo uverejnené, prvýkrát odvysielané, s výnimkou prípadov kinematografických alebo audiovizuálnych diel, ktorých producent má sídlo alebo obvyklý pobyt v členskom štáte, v prípade ktorých sa dôsledné vyhľadávanie vykonáva v členskom štáte jeho sídla alebo obvyklého pobytu.

V prípade uvedenom v článku 1 ods. 3 sa dôsledné vyhľadávanie vykonáva v členskom štáte, kde je usadená organizácia, ktorá so súhlasom nositeľa práv dielo alebo zvukový záznam sprístupnila verejnosti.

4. Ak existujú dôkazy naznačujúce, že relevantné informácie o nositeľoch práv možno nájsť v iných krajinách, preskúmajú sa aj zdroje informácií dostupných v týchto krajinách.

5. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie uvedené v článku 1 ods. 1 uchovávali záznamy o svojom dôslednom vyhľadávaní a aby poskytovali príslušným štátnym orgánom tieto informácie:

- a) výsledky dôsledného vyhľadávania, ktoré tieto organizácie vykonali a na základe ktorých dospeli k záveru, že určité dielo alebo zvukový záznam sa považuje za osirelé dielo;
- b) používanie osirelých diel týmito organizáciami v súlade s touto smernicou;
- c) akékoľvek zmeny štatútu osirelého diela podľa článku 5 v prípade diela a zvukového záznamu, ktoré tieto organizácie používajú;
- d) príslušné kontaktné informácie dotknutej organizácie.

6. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa informácie uvedené v odseku 5 zaznamenávali v jedinej verejne prístupnej online databáze zriadenej a spravovanej Úradom pre harmonizáciu vnútorného trhu (ďalej len „úrad“) v súlade s nariadením (EÚ) č. 386/2012. Na tento účel odovzdávajú tomuto úradu uvedené informácie bezodkladne po tom, ako ich dostanú od organizácií uvedených v článku 1 ods. 1.

Článok 4

Vzájomné uznávanie statusu osirelého diela

Dielo alebo zvukový záznam, ktorý sa považuje za osirelé dielo podľa článku 2 v niektorom členskom štáte, sa považuje za osirelé dielo vo všetkých členských štátoch. Uvedené dielo alebo zvukový záznam sa môže použiť a byť dostupný podľa tejto smernice vo všetkých členských štátoch. To isté platí aj o dielach a zvukových záznamoch uvedených v článku 2 ods. 2, pokiaľ ide o práva nositeľov práv, ktorí neboli určení ani nájdení.

Článok 5

Ukončenie statusu osirelého diela

Členské štáty zabezpečia, aby nositeľ práv k dielu alebo zvukovému záznamu, ktorý sa považuje za osirelé dielo, mohol kedykoľvek ukončiť status osirelého diela v rozsahu, v akom sú dotknuté jeho práva.

Článok 6

Povolené spôsoby použitia osirelých diel

1. Členské štáty ustanovia výnimku alebo obmedzenie práva na reprodukciu a práva na sprístupňovanie verejnosti ustanovených v článkoch 2 a 3 smernice 2001/29/ES s cieľom zabezpečiť, aby organizácie uvedené v článku 1 ods. 1 mohli používať osirelé diela nachádzajúce sa v ich zbierkach týmito spôsobmi:

- a) sprístupňovaním osirelého diela verejnosti v zmysle článku 3 smernice 2001/29/ES;
- b) rozmnožovaním v zmysle článku 2 smernice 2001/29/ES na účely digitalizácie, sprístupňovania, indexácie, katalogizovania, uchovávanía alebo reštaurovania.

2. Organizácie uvedené v článku 1 ods. 1 používajú osirelé dielo v súlade s odsekom 1 tohto článku len na dosiahnutie cieľov súvisiacich s ich úlohami vo verejnom záujme, a to najmä uchovávanía a reštaurovanía a umožnenía prístupu k dielam a zvukovým záznamom obsahnutým v ich zbierke na vzdelávacie a kultúrne účely. Organizácie môžu pri takomto používaní vytvárať príjmy výlučne na účely pokrytia nákladov, ktoré im vzniknú v súvislosti s digitalizáciou osirelých diel a ich sprístupňovaním verejnosti.

3. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie uvedené v článku 1 ods. 1 uvádzali mená určených autorov a iných nositeľov práv pri každom použití osirelého diela.

4. Táto smernica sa nedotýka zmluvnej slobody týchto organizácií pri plnení ich úloh verejného záujmu, najmä pokiaľ ide o dohody v súvislosti s verejno-súkromným partnerstvom.

5. Členské štáty stanovujú, že nositelia práv, ktorí ukončia status osirelého diela svojich diel alebo iných predmetov ochrany, majú nárok na spravodlivú odmenu za použitie týchto diel alebo iných predmetov ochrany organizáciami uvedenými v článku 1 ods. 1 v súlade s odsekom 1 tohto článku. Členské štáty môžu určiť, za akých podmienok možno túto odmenu vyplatiť. Výška tejto odmeny sa určí podľa právnych predpisov členského štátu, v ktorom je usadená organizácia, ktorá dotknuté osirelé dielo používa, a to v medziach stanovených právnymi predpismi Únie.

Článok 7

Pokračovanie uplatňovania iných právnych ustanovení

Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia týkajúce sa predovšetkým patentových práv, ochranných známok, práv k dizajnom, úžitkových vzorov, topografií polovodičových výrobkov, ochrany typu písma, podmieneného prístupu, prístupu do káblových rozvodov vysielacích spoločností, ochrany národných kultúrnych hodnôt, požiadaviek na právnu záruku, zákonov o kartelových praktikách a nekalej súťaži, obchodného tajomstva, bezpečnosti, dôvernosti, ochrany údajov a súkromia, prístupu k verejným dokumentom, zmluvného práva a pravidiel týkajúcich sa slobody tlače a slobody prejavu v médiách.

Článok 8

Časová pôsobnosť

1. Táto smernica sa uplatňuje na všetky diela a zvukové záznamy uvedené v článku 1, ktoré sú chránené právnymi pred-

pismi členských štátov v oblasti autorského práva ku dňu 29. októbra 2014 alebo po tomto dni.

2. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek uzavreté právne akty a práva nadobudnuté pred 29. októbrom 2014.

Článok 9

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 29. októbra 2014. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 10

Doložka o preskúmaní

Komisia priebežne skúma vývoj informačných zdrojov o právach a do 29. októbra 2015 a následne v ročných intervaloch predkladá správu o možnom zahrnutí vydavateľov a diel alebo iných predmetov ochrany do rozsahu uplatňovania tejto smernice, ktoré v súčasnosti nie sú zahrnuté do jej rozsahu, a to najmä samostatných fotografií a iných obrazových materiálov.

Do 29. októbra 2015 Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tejto smernice v súvislosti s vývojom digitálnych knižníc.

Komisia v prípade potreby predloží návrhy zmien a doplnení tejto smernice najmä s cieľom zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu.

Ak má členský štát oprávnené dôvody domnievať sa, že implementácia tejto smernice obmedzuje niektoré vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa správy práv uvedených v článku 1 ods. 5, môže na túto vec upozorniť Komisiu, pričom doloží všetky relevantné dôkazy. Komisia tieto dôkazy zohľadní pri vypracúvaní správy uvedenej v druhom odseku tohto článku a pri zvažovaní toho, či je potrebné predložiť návrhy na zmenu a doplnenie tejto smernice.

Článok 11

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 12

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 25. októbra 2012

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
A. D. MAVROYIANNIS

PRÍLOHA

Zdroje uvedené v článku 3 ods. 2 zahŕňajú:

1. v prípade zverejnených kníh:
 - a) povinné výtlačky, katalógy knižníc a úradné záznamy vedené knižnicami a inými inštitúciami;
 - b) asociácie vydavateľov a autorov v príslušnej krajine;
 - c) existujúce databázy a registre, WATCH (spisovatelia, umelci a držiteľia ich práv), ISBN (medzinárodné štandardné číslo knihy) a databázy kníh vydaných tlačou;
 - d) databázy príslušných organizácií kolektívnej správy, najmä organizácií spravujúcich práva na rozmnožovanie;
 - e) zdroje zahŕňajúce databázy a registre vrátane projektu VIAF (virtuálny medzinárodný súbor autorít) a ARROW (prístupný register informácií o autorských právach a osirelých dielach);
 2. v prípade novín, časopisov, odborných časopisov a periodík:
 - a) ISSN (medzinárodné štandardné číslo sériových publikácií) pre periodické publikácie;
 - b) indexy a katalógy z knižničných fondov a zbierok;
 - c) povinné výtlačky;
 - d) združenia vydavateľov a združenia autorov a novinárov v príslušnej krajine;
 - e) databázy príslušných organizácií kolektívnej správy vrátane organizácií spravujúcich práva na rozmnožovanie;
 3. v prípade vizuálnych diel vrátane výtvarných diel, fotografií, ilustrácií, dizajnu, architektonických diel, ich náčrtov a ostatných takýchto diel, ktoré sa nachádzajú v knihách, odborných časopisoch, novinách a zábavných časopisoch, alebo iných diel:
 - a) zdroje uvedené v bodoch 1 a 2;
 - b) databázy príslušných organizácií kolektívnej správy predovšetkým pre vizuálne umenia vrátane organizácií spravujúcich práva na rozmnožovanie;
 - c) databázy obrazových agentúr tam, kde to prichádza do úvahy;
 4. v prípade audiovizuálnych diel a zvukových záznamov:
 - a) povinnú rozmnoženinu;
 - b) združenia producentov v príslušnej krajine;
 - c) databázy inštitúcií zaoberajúcich sa filmovým alebo zvukovým dedičstvom a databázy národných knižníc;
 - d) databázy s príslušnými normami a identifikátormi, ako je napríklad ISAN (medzinárodné štandardné číslo audiovizuálnych záznamov) pre audiovizuálne materiály, ISWC (medzinárodný štandardný kód pre hudobné diela) pre hudobné diela a ISRC (medzinárodný štandardný kód zvukových záznamov) pre zvukové záznamy;
 - e) databázy príslušných organizácií kolektívnej správy najmä pre autorov, výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a výrobcov audiovizuálnych diel;
 - f) titulky a ostatné informácie uvedené na obale diela;
 - g) databázy ostatných relevantných asociácií reprezentujúcich konkrétnu kategóriu nositeľov práv.
-